

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра правових природоохоронних дисциплін

07-05-22М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання практичних робіт та самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«ЗАХОДИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ»

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна
діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІП
Протокол № 2 від 11.09.2020 р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки для виконання практичних робіт та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Заходи публічної безпеки» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Швець О. М. – Рівне : НУВГП, 2020. – 17 с.

Укладач: Швець О. М., к.ю.н., доцент кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Мельничук Ю. І., к.філос.н, завідувач кафедри правових природоохоронних дисциплін

Керівник групи
забезпечення спеціальності

Цимбалюк В. І.

ЗМІСТ

Передмова	3
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	
1.1. Опис навчальної дисципліни	4
1.2. Тематика практичних занять, оцінювання та особливості підготовки	6
1.3. Критерії та шкала оцінювання	7
2. Плани практичних занять	9
3. Самостійна робота студентів	12
4. Рекомендована література	15

© Швець О. М., 2020

© НУВГП, 2020

Передмова

Програма навчальної дисципліни «Заходи публічної безпеки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «Правоохоронна діяльність».

Предметом вивчення дисципліни «Заходи публічної безпеки» є формування у майбутніх фахівців з правоохоронної діяльності навиків забезпечення публічної безпеки та порядку залежно від обставин.

Забезпечення публічної безпеки має важливе значення в системі захисту прав та свобод громадянина в суспільстві. Адже упорядкованість суспільних відносин може гарантувати спокій громадян, відчуття захищеності їх життєво важливих інтересів. Таким чином, публічна безпека є одним з найбільших суспільних благ, яке передбачає захист громадян від небезпеки соціального, природного та техногенного походження, а також попередження виникнення небезпечних ситуацій шляхом застосування спеціальних заходів.

Існуючі зовнішні та внутрішні виклики, які постають перед Україною на сучасному етапі розвитку, вимагають формування нової державної політики, яка б відповідала нагальним потребам розвитку безпечного суспільства та базувалася на найкращих вітчизняних і світових теоріях та практиках.

Основним суб'єктом забезпечення публічної безпеки і порядку в Україні визначено Національну поліцію України. Робота в поліції вимагає наявності професійних знань та умінь, розуміння нормативно-правових актів, володіння логічним та критичним мисленням, що в сукупності зможе забезпечити фаховість.

Вивчення дисципліни «Заходи публічної безпеки» дозволить посилити набуті раніше загальні компетентності правоохоронця та опанувати нові фахові компетентності щодо забезпечення публічної безпеки.

Вивчення курсу «Заходи публічної безпеки» передбачає наявність системних та ґрунтовних знань таких освітніх

компонентів: «Конституційне право України», «Адміністративне право України» «Кримінальне право та процес», «Психологічні засади забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів».

1. Опис навчальної дисципліни та її структура

1.1 Опис навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Заходи публічної безпеки» полягає в оволодінні студентами теоретичними основами та практичними навичками забезпечення публічної безпеки, формуванні у майбутніх правоохоронців необхідних компетентностей забезпечення публічної безпеки.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Заходи публічної безпеки» є:

- теоретична підготовка студентів з питань загальних положень, принципів та методів організації системи забезпечення публічної безпеки;
- формування знань про загальні принципи, форми та методи діяльності правоохоронних органів щодо забезпечення публічної безпеки;
- отримання спеціальних знань необхідних для практичної правоохоронної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- ✓ зміст понять «публічна безпека» та «публічний порядок»;
- ✓ адміністративно-правові заходи охорони публічного порядку;
- ✓ організаційну структуру системи забезпечення публічної безпеки та порядку;
- ✓ класифікацію службовців в Національній поліції України;
- ✓ засади проходження служби в поліції;
- ✓ превентивні поліцейські заходи;
- ✓ заходи адміністративного припинення, які застосовуються поліцією;

- ✓ адміністративно-юрисдикційну діяльність поліції.
- ✓ що відноситься до надзвичайних подій та правопорушень;
- ✓ як здійснюється повідомлення про правопорушення та надзвичайні події;
- ✓ основні завдання поліції щодо реагування на повідомлення про правопорушення та надзвичайні події.
- ✓ види профілактики в діяльності інспекторів поліції;
- ✓ методи індивідуально-профілактичного впливу на окремих осіб;
- ✓ засади діяльності патрульної поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху;
- ✓ методи взаємодії підрозділів патрульної поліції;
- ✓ права працівників підрозділів патрульної поліції;
- ✓ засади діяльності підрозділів поліції щодо забезпечення охорони публічного порядку під час масових заворушень;
- ✓ попередження масових заворушень;
- ✓ підготовка відповідних підрозділів поліції до дій в умовах масових заворушень;
- ✓ засади попередження правопорушень в умовах надзвичайного стану та в особливих (екстремальних) умовах;
- ✓ особливості підготовки відповідних підрозділів поліції до дій щодо попередження правопорушень в умовах надзвичайного стану та в особливих (екстремальних) умовах.

вміти:

- ✓ застосовувати на практиці превентивні поліцейські заходи;
- ✓ застосовувати на практиці заходи адміністративного припинення, які застосовуються поліцією;
- ✓ реагувати на повідомлення про правопорушення та надзвичайні події;
- ✓ здійснювати профілактичні заходи, що можуть застосовуватися інспекторами поліції;
- ✓ застосовувати на практиці методи індивідуально-профілактичного впливу на окремих осіб;
- ✓ взаємодіяти з колегами, в тому числі і з іншими підрозділами патрульної поліції;

- ✓ застосовувати заходи забезпечення охорони публічного порядку під час масових заворушень;
- ✓ попереджувати масові заворушення;
- ✓ діяти в умовах масових заворушень;
- ✓ попереджувати правопорушення в умовах надзвичайного стану та в особливих (екстремальних) умовах.

1.2 Тематика практичних занять, оцінювання та особливості підготовки

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Оцінка, балів
Модуль 1			
<i>Змістовий модуль 1.</i>		8	45
1	Система забезпечення публічної безпеки та порядку.	2	10
2	Адміністративна та адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції.	4	5
3	Діяльність поліції щодо реагування на повідомлення про правопорушення.	2	10
	Модульний контроль №1		20
<i>Змістовий модуль 2</i>		8	55
4	Профілактика правопорушень.	2	10
5	Забезпечення безпеки дорожнього руху.	2	10
6	Охорона публічного порядку під час проведення масових заходів.	2	5
7	Охорона публічного порядку при надзвичайному стані та в особливих (екстремальних) умовах.	2	10
	Модульний контроль №2		20
	ВСЬОГО	16	100

Підготовка до практичного заняття повинна включати:

1. Опрацювання лекційного матеріалу за темою заняття.
2. Опрацювання нормативних актів за темою заняття.
3. Опрацювання наукових та літературних джерел за темою заняття.
4. Підготовка завдань в рамках самостійної роботи студентів за темою заняття.

Для досягнення мети дисципліни «Заходи публічної безпеки» студентам необхідно вчасно та якісно виконувати практичні завдання та вчасно здати модульні контролі знань.

Додаткові бали студенти можуть отримати за: участь у наукових конференціях, круглих столах, написання наукових тез, статей, рефератів дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

1.3 Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Заходи публічної безпеки» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених силабусом дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (повнота, чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. 40 балів студент сумарно може отримати за складання модульних контролів.

Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- тестування;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Відмінно
82-89 балів	Добре
74-81 балів	
64-73 балів	Задовільно
60-63 балів	
35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. Плани практичних занять

МОДУЛЬ І

Змістовний модуль 1

Тема 1. Система забезпечення публічної безпеки та порядку.

План

1. Визначення понять «публічна безпека» та «публічний порядок».
2. Складові системи публічної безпеки та порядку.
3. Суб'єкти забезпечення публічної безпеки та порядку.

Завдання до теми:

- 1) Проаналізуйте сутність понять «публічна безпека» і «публічний порядок» та проведіть порівняльний аналіз нормативного визначення і наукової суті зазначених понять із посиланням на джерела інформації.
- 2) Побудуйте структуру Національної поліції України у вигляді ієрархії використовуючи офіційний сайт НПУ.
- 3) Опишіть якими рисами характеру має володіти поліцейський.

Тема 2. Адміністративна та адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції.

План

1. Адміністративно-процесуальне забезпечення діяльності поліції.
2. Превентивні поліцейські заходи.
3. Заходи адміністративного припинення.
4. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції.

Завдання до теми:

- 1) Сформуйте ієрархію джерел нормативно-правового забезпечення діяльності поліції.
- 2) Визначте правопорушення, що посягають на публічну безпеку та встановіть відповідні види юридичної відповідальності.

3) Відповідно до умов ситуативного завдання визначте заходи поліцейського реагування (превентивні або заходи припинення).

4) Складіть опис правопорушника / визначте правопорушника за наявним описом відповідно до завдання.

Тема 3. Діяльність поліції щодо реагування на повідомлення про правопорушення.

План

1. Надзвичайні події та правопорушення.
2. Повідомлення про правопорушення та надзвичайні події.
3. Основні завдання поліції щодо реагування на повідомлення про правопорушення та надзвичайні події.

Завдання до теми:

1) Визначте загальні ознаки протиправної діяльності та надзвичайної події. Наведіть реальні приклади.

2) Сформулюйте перелік засобів звернення до Національної поліції з приводу правопорушення чи надзвичайної події.

3) Класифікуйте події та правопорушення за ступенем загрози та оперативністю реагування (відповідно до вихідних даних).

4) Складіть алгоритм дій поліції стосовно реагування на повідомлення про правопорушення (чи подію) залежно від вихідних даних.

Змістовий модуль 2

Тема 4. Профілактика правопорушень.

План

1. Види профілактики в діяльності інспекторів поліції.
2. Індивідуально-профілактичний вплив на окремих осіб.

Завдання до теми:

1) Вирішити тестові завдання щодо визначення прав та обов'язків дільничних поліцейських та встановлення видів профілактичної діяльності інспекторів поліції.

2) Підготувати коротку наукову доповідь щодо профілактики правопорушень відповідно до індивідуального завдання.

Тема 5. Забезпечення безпеки дорожнього руху.

План

1. Діяльність патрульної поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху.

2. Взаємодія підрозділів патрульної поліції.

3. Права працівників підрозділів патрульної поліції.

Завдання до теми:

1) Вирішити тестові завдання щодо визначення основних завдань, прав і обов'язків та функцій патрульної служби.

2) Визначте вид та сформуйте перелік забезпечення наряду патрульної поліції, який необхідно залучити для реагування на ситуацію, що склалася (залежно від вихідних даних).

3) Сформулюйте опис події, що стосується порушення правил дорожнього руху відповідно до завдання.

Тема 6. Охорона публічного порядку під час проведення масових заходів.

План

1. Діяльність підрозділів поліції щодо забезпечення охорони публічного порядку під час масових заворушень.

2. Попередження масових заворушень.

3. Підготовка відповідних підрозділів поліції до дій в умовах масових заворушень.

Завдання до теми:

- 1) Дайте загальну характеристику масових заходів та масових заворушень. Наведіть приклади.
- 2) Складіть алгоритм дій поліції стосовно попередження масових заворушень залежно від ситуації (відповідно до вихідних даних).

Тема 7. Охорона публічного порядку при надзвичайному стані та в особливих (екстремальних) умовах.

План

1. Попередження правопорушень при надзвичайному стані та в особливих (екстремальних) умовах.
2. Підготовка відповідних підрозділів поліції до дій щодо попередження правопорушень при надзвичайному стані та в особливих (екстремальних) умовах.

Завдання до теми:

- 1) Вирішити тестові завдання щодо визначення правових засад, поняття та умов введення правового режиму надзвичайного стану.
- 2) Класифікуйте надзвичайні ситуації за різними ознаками залежно від вихідних даних.
- 3) Підготуйте коротке повідомлення за темою заняття на основі реальних подій.

3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота з дисципліни «Заходи публічної безпеки» передбачена навчальним планом спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» в обсязі 58 годин.

Самостійна робота студента передбачає самостійне опрацювання матеріалу в позааудиторний час.

Самостійна робота сприяє розвитку творчого потенціалу, самоорганізації, прийняттю рішень та формуванню компетентності, яка стосується пошуку і систематизації необхідної інформації.

Правильна організація самостійної роботи дозволяє максимально індивідуалізувати навчання, підвищити ефективність навчального процесу в цілому.

Самостійна робота передбачає вивчення законодавчих та нормативних актів, опрацювання наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;

- підготовка до практичних (семінарських занять), виконання завдань по темах практичних занять;

- підготовка відповідей на питання для самопідготовки;

- робота в інформаційних мережах;

- вибір теми, складання плану та написання індивідуальної роботи, реферату, наукових тез, статей;

- самостійне вивчення та складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

Результативність самостійної роботи виявляється під час заслуховування та обговорення доповідей, перевірки письмових відповідей, поточного модульного контролю знань, та підсумкового оцінювання успішності студентів.

Перелік тем для доповідей, наукових досліджень:

1. Структура органів, що забезпечують публічний порядок в Україні.
2. Забезпечення публічної безпеки та порядку – основне завдання Національної поліції України.
3. Забезпечення публічної безпеки та порядку в громадських місцях.
4. Критерії відбору кандидатів на службу в національній поліції України.
5. Особисті якості поліцейського як індикатор професійності.
6. Превентивна діяльність поліції як засіб забезпечення публічної безпеки та порядку.
7. Система повідомлення Національної поліції України.

8. Критерії реагування на повідомлення про події, що ставлять під загрозу публічну безпеку та порядок.
9. Правове регулювання діяльності поліції щодо забезпечення публічної безпеки та порядку.
10. Забезпечення безпеки дорожнього руху як складової частини системи забезпечення публічної безпеки та порядку.
11. Особливості організації масових заходів в розрізі системи забезпечення публічної безпеки та порядку.
12. Надзвичайний стан як передумова забезпечення публічної безпеки та порядку в сучасних умовах.
13. Забезпечення публічної безпеки та порядку в екстремальних умовах.
14. Забезпечення публічної безпеки та порядку в умовах воєнного стану.
15. Карантин людей як передумова забезпечення публічної безпеки та порядку.
16. Юридична відповідальність за порушення публічної безпеки та порядку.
17. Нормативно-правове регулювання забезпечення публічної безпеки та порядку.
18. Забезпечення публічної безпеки та порядку як елемент системи цивільного захисту населення.
19. Міжнародний досвід забезпечення публічної безпеки та порядку.
20. Публічна безпека як передумова комфортного життя.
21. Забезпечення публічної безпеки та порядку в розрізі ОТГ.
22. Адміністративно-територіальний принцип забезпечення публічної безпеки та порядку.

4. Рекомендована література

Базова

1. Тетарчук І., Дяків Т. Судові та правоохоронні органи України: Посіб. для підгот. до іспитів. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 202 с.

2. Вітик І. Р., Костюк В. Л. Науково-практичний коментар до Закону України "Про Службу безпеки України". Київ : Вадим Карпенко, 2011. 352 с.

3. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: Навчальний посібник. Київ : Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 196 с.

4. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : вибр. наук. праці. URL: <http://niss.gov.ua/content/articles/files/Vlasuk-fin-99d56.pdf>

5. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції : навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 336 с.

6. Адміністративна діяльність Національної поліції : навчальний посібник для підготовки до іспиту / О. М. Калюк, С. Ф. Константинов, В. А. Куліков, В. О. Кудря, С. М. Радзівон, Л. О. Фещенко, та ін. / за ред. В. А. Кулікова. Київ : «Освіта України», 2016. 230 с.

7. Катеринчук І. П., Ярмакі Х. П., Заїка М. М., Ткаленко О. М. Адміністративно-правове забезпечення діяльності органів публічної адміністрації щодо попередження насильства в сім'ї відносно дітей : монографія. Одеса : ОДУВС, 2016. 178 с.

8. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина: навчальний посібник / В. В. Середа, М. П. Гурковський, Ю. С. Назар та ін.; заг.ред. В. В. Середи. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 512 с.

9. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Особлива частина: навчальний посібник / В. В. Середа, М. П. Гурковський, Ю. С. Назар та ін.; заг. ред. В. В. Середи. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 584 с.

10. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ: загальна частина : підручник. Видання друге

/ за ред. В. В. Коваленка, Ю. . Римаренко, В. І. Олефір Київ : «Директ Лайн», 2012. 816 с.

1. Допоміжна

1. Якимчук А. Ю., Корецький О. М., Публічне адміністрування : навч. посіб. Київ : НІСД, 2016. 253 с.

2. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право : навч. посіб. / за заг. ред. Теліпко В. Е. Київ: ЦУЛ, 2010. 608 с.

3. Міжнародне публічне право : практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Муравйов; Відп. ред.: Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 352 с.

Нормативно-правові акти

23. Конституція України 28 червня 1996 р.

24. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/580-19/> (дата звернення 11.09.2020).

25. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>. (дата звернення 11.09.2020).

26. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення 11.09.2020).

27. Про затвердження Положення про функціональну підсистему забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, безпеки дорожнього руху єдиної державної системи цивільного захисту : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 04.10.2019 №835 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1199-19#Text>. (дата звернення 11.09.2020).

28. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#n10>. (дата звернення 11.09.2020).

29. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>. (дата звернення 11.09.2020).

30. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text> (дата звернення 11.09.2020).

5. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://rada.gov.ua>. (дата звернення 11.09.2020).

2. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>. (дата звернення 11.09.2020).

3. Верховний суд URL: <http://www.scourt.gov.ua>. (дата звернення 11.09.2020).

4. Європейський суд з прав людини. URL: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>. (дата звернення 11.09.2020).

5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>. (дата звернення 11.09.2020).